

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Іванова Т.І., Поляченко С.С.

Використання іноземного капіталу є однією з найбільш актуальних тем у курсі міжнародної економіки. Сьогодні відбувається зростання інтересу до даного питання.

Таке зростання спричинене кількома факторами:

- Використанням переваг міжнародного поділу праці
- Використання переваг міжнародного руху капіталу
- Пошуку зовнішніх джерел фінансування промисловості

На зміну догматичному запереченню значущої ролі іноземного капіталу в економічному розвитку в період панування командної економіки прийшло визнання вигідності залучення і використання іноземних інвестицій. Нині набули поширення теорії, що обґрунтовують доцільність залучення іноземних капіталів для розвитку економіки. Насамперед згадаємо такі теорії інтернаціоналізації як Бакклі і Кассона, конкурентної переваги М. Портера.

Україна, як країна з трансформаційною економікою, потребує значних обсягів інвестиційних ресурсів, у т.ч. - іноземних. Тому формування сприятливого інвестиційного клімату є одним з головних завдань і напрямів державної політики. Проте, за показниками, що характеризують інвестиційну привабливість національного середовища, Україна перебуває на останніх позиціях серед країн, що на початку трансформаційних процесів мали схожі з нею стартові умови, а зараз досягли переважно успішних результатів.

Серед причин такого стану речей можна назвати:

- Неефективне використання внутрішніх інвестиційних ресурсів
- Несприятливий інвестиційний клімат
- Зволікання реструктуризації вітчизняного економічного комплексу
- Збереження регіональних диспропорцій в економічному розвитку

Інвестиції є складовою ВВП країни, їх динаміка в багатьох аспектах визначає передумови забезпечення стійкого економічного розвитку. Проте, рівень інвестицій у структурі ВВП України та спрямування інвестиційних ресурсів дозволяють, у кращому разі,

лише відновлювати виробничий потенціал.

Водночас, хоча протягом останніх років нарощування інвестицій відбувалося випереджаючими темпами (порівняно із загальноекономічною динамікою), але й сьогодні частка інвестицій у структурі ВВП залишається низькою. По суті, нинішній рівень інвестицій не створює міцного підґрунтя для забезпечення довгострокового стійкого розвитку країни.

Утримуваний рівень інвестицій - близько 20% ВВП, для України не може вважатися задовільним, оскільки він не спроможний забезпечити довгострокову високу позитивну економічну динаміку, зокрема - через необхідність вкладання коштів у великі інфраструктурні проекти, які реальну вигоду зможуть дати лише з часом, але які є зараз критично необхідними для вітчизняної економіки в цілому та нарощування інвестицій.

Крім того, як свідчать дані, наведені в таблиці «Структура капітальних інвестицій», переважна частка капітальних інвестицій (близько 95%) спрямовується на капітальне будівництво, придбання устаткування та обладнання, а також на покращання об'єктів (капітальний ремонт).

Структура капітальних інвестицій

	Всього млрд. грн.	% загального обсягу			
		Інвестиції в основний фонд	Витрати пов'язані з покращення м об'єкта	Інвестиції в матеріальн і активи	Інші витр ати
2002 р.	46,6	79,8	8,7	9,1	2,4
2003 р.	59,9	85,2	10,0	2,4	2,4
2004 р.	89,3	84,8	10,3	2,4	2,5
2005 р.	111,2	83,7	10,4	2,8	3,1

Однак, високі конкурентні вимоги, як свідчать світові тенденції економічного розвитку, вже найближчим часом вимагатимуть нарощування інвестицій в нематеріальні активи - що є додатковим стимулом до покращення інвестиційного клімату в Україні.